

Ticaret Bakanlığından:

TİCARİ REKLAM VE HAKSIZ TİCARİ UYGULAMALAR YÖNETMELİĞİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK

MADDE 1 – 10.01.2015 tarihli ve 29232 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Ticari Reklam ve Haksız Ticari Uygulamalar Yönetmeliğinin 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendi yürürlükten kaldırılmış ve diğere bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

MADDE 2 – Aynı Yönetmeliğın 13 üncü maddesine aşığıdaki fıkra eklenmiştir.

“(10) Bir mal veya hizmete ilişkin olarak tüketicinin satın alma davranışı ve diğere kişisel verileri analiz edilerek sunulan fiyatın kişiselleştirilmiş fiyat olduğu kabul edilir. Tüketiciiye bu şekilde bir fiyat sunulması durumunda, bu hususa ilişkin bilgi ile o mal veya hizmet ile ilgili olarak satıcı veya sağlayıcı tarafından belirlenen güncel satış fiyatına aynı alanda yer verilir.”

MADDE 3 – Aynı Yönetmeliğın 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrası aşığıdaki şekilde değıştirilmiş ve dördüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

“(3) Bir mal veya hizmetin indirimden önceki satış fiyatının tespitinde indirimin uygulandığı tarihten önceki otuz gün içinde uygulanan en düşük fiyat esas alınır. Bu hususa ilişkin ispat külfeti reklam verene aittir.”

MADDE 4 – Aynı Yönetmeliğın 25 inci maddesine aşığıdaki fıkra eklenmiştir.

“(4) Bir mal veya hizmetin kredi ile satışa sunulduğu reklamlarda kredinin vadesine, faiz oranına, tüketiciiye toplam maliyetinin aylık ve yıllık yüzde değıerine, aranan diğere şartlara ve geri ödeme koşullarına reklamın yayınlandığı alanda ya da bir bağlantı veya uyarı işareti ile tüketicilerin yönlendirilerek ayrıntılı bilgi alabileceğı bir internet sitesinde veya açılır ekranda yer verilir.”

MADDE 5 – Aynı Yönetmeliğe aşığıdaki madde eklenmiştir.

“Sıralama içeren reklamlar

MADDE 25/A – (1) İnternet ortamında satışa sunulan bir mal veya hizmetin fiyat, nitelik ve benzeri hususlarında karşılaştırma yapılarak sıralama yapılması durumunda, sıralamanın hangi ölçütler dikkate alınarak oluşturulduğuna ilişkin bilgiye aynı alanda ya da bir bağlantı veya uyarı işareti ile tüketicilerin yönlendirilerek ayrıntılı bilgi alabileceğı açılır ekranda kolayca görünebilecek şekilde yer verilir.

(2) Reklam veya sponsorluk ve benzeri anlaşmalara dayanılarak gösterilen sıralama sonuçlarında reklam ibaresine yer verilmesi zorunludur.”

MADDE 6 – Aynı Yönetmeliğe aşığıdaki madde eklenmiştir.

“Tüketicii değıerlendirmeleri

MADDE 25/B – (1) İnternet ortamında, satıcı ve sağlayıcılar ya da bunlar adına mesafeli sözleşme kurulmasına aracılık edenler tarafından, tüketicilerin bir mal veya hizmete ya da satıcı veya sağlayıcılara ilişkin değıerlendirme yapmasına imkân sağlanması durumunda;

a) Tüketicii değıerlendirmelerinin yayınlanmasına ilişkin esas ve kurallara,

b) Bu değıerlendirmelerin ilgili mal veya hizmeti fiilen kullanan ya da satın alan tüketiciler tarafından yapıldığını doğrulayacak işlem ve süreçlerin uygulanıp uygulanmadığına ilişkin ayırıcı bir işaret veya bilgiye,

değerlendirmelerin yayınlandığı alanda ya da bir bağlantı veya uyarı işareti ile tüketicilerin yönlendirildiği açılır ekranda yer verilerek ayırt edilebilir bir biçimde sunulması zorunludur.

(2) Tüketici değerlendirmeleri, olumlu ya da olumsuz ayrımı yapılmaksızın en az bir yıl, en fazla beş yıl süre ile herhangi bir yönlendirme yapılmadan tarih, değerlendirme notu, satıcı veya sağlayıcıya göre sıralanma gibi objektif bir ölçüte göre derhal yayınlanır.

(3) Kişilik haklarına saldırı niteliği taşıyan, özel hayatın gizliliğini ihlal eden, küfür ve hakaret içeren, ilgili mevzuatı gereğince konusu suç teşkil eden ve hakkında değerlendirme yapılan mal veya hizmeti, kişi, kurum veya kuruluşu, ticari ya da mesleki faaliyeti, reklamı veya markayı kötüleme ya da itibarsızlaştırma içeren tüketici değerlendirmeleri yayınlanamaz. Yayınlanmasına izin verilmeyen tüketici değerlendirmelerine ilişkin hususlar değerlendirmeyi yapan tüketiciye derhal bildirilir.

(4) Takviye edici gıdalara yönelik ilgili mevzuatına aykırı sağlık beyanı içeren tüketici değerlendirmeleri yayınlanamaz.

(5) Değerlendirme yapılan mal veya hizmet ile ilgili yaşanan tüketici mağduriyetinin satıcı veya sağlayıcı tarafından giderilmesi ve hakkında yargı mercileri veya tüketici hakem heyetleri tarafından verilmiş bir karar bulunması gibi haklı bir gerekçenin tüketici ya da satıcı veya sağlayıcı tarafından bildirilmesi halinde bu durum gecikmesizin ilk değerlendirmeyle aynı yerde yayınlanır.

(6) Bir mal veya hizmetin satışını artırmak amacıyla doğru olmayan değerlendirmelerin yapılmasına ya da mal veya hizmeti onaylayan ifadelerin kullanılmasına yönelik gerçek veya tüzel kişiyle anlaşma yapılamaz ya da hizmet satın alınmaz.

(7) İnternet ortamında bir mal veya hizmete ya da o mal veya hizmetin satıcı veya sağlayıcılarına ilişkin tüketici şikâyetlerinin yayınlamasına imkân sağlayanlar tarafından, yukarıda yer verilen hususlara ilave olarak:

a) Hakkında değerlendirme yapılan satıcı veya sağlayıcılara, değerlendirmenin yayınlanmasından önce açıklama yapma veya cevap verme hakkını kullanabilmeleri için en az yetmiş iki saat süre tanınır.

b) Değerlendirmeye ilişkin açıklama yapma ve cevap verme hakkını kullanacak olan satıcı veya sağlayıcılara platforma üyelik ve benzeri uygulamalara bağlı olmaksızın etkin bir iletişim yöntemi sağlanır.

c) Yapılan değerlendirmeler ve bu değerlendirmelere ilişkin şikâyet platformu, satıcı veya sağlayıcılar tarafından yürütülen işlemlere ilişkin tüketicileri yanıltıcı nitelikte herhangi bir yayın gerçekleştirilemez.”

MADDE 7 – Aynı Yönetmeliğin 26 ncı maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Gıdalar, takviye edici gıdalar, kozmetik ve temizlik ürünleri, tütün mamulleri ve alkollü içkilerin reklamları, ilgili mevzuatında yer alan reklam ve tanıtımla ilgili diğer hükümlere de uygun olmalıdır.”

MADDE 8 – Aynı Yönetmeliğe aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Kılavuzların hazırlanması

EK MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulamasını göstermek amacıyla Reklam Kurulu tarafından kılavuzlar hazırlanır ve Ticaret Bakanlığının internet sitesinde yayınlanır. Yayınlanan kılavuz hükümleri, bu Yönetmelik ile birlikte uygulanır.”

MADDE 9 – Aynı Yönetmeliğin 35 inci maddesinin birinci fıkrasındaki “Gümrük ve” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 10 – Aynı Yönetmeliğin “Haksız Ticari Uygulama Olarak Kabul Edilen Örnek Uygulamalar” başlıklı ekinde yer alan “A-Aldatıcı Ticari Uygulamalar” başlıklı bölümüne aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“21) Satın alma sürecini otomatikleştiren bir yazılım kullanmak suretiyle spor, tiyatro, söyleşi gibi etkinlik biletlerini, belirlenen limitlerin dışında satın alarak tüketicilere yeniden veya daha yüksek fiyatla satışı sunmak.

22) İnternet ortamında bir mal veya hizmete ilişkin yönlendirici ara yüz tasarımları, seçenekler ya da ifadeler gibi araçlarla tüketicilerin karar verme veya seçim yapma iradesini olumsuz etkileyen ya da normal şartlar altında vereceği kararda satıcı veya sağlayıcı lehine değişikliklere yol açmayı hedefleyen yöntemler kullanmak.

23) İlgili kurum ve kuruluşlar tarafından verilen ruhsat, diploma ve benzeri izin belgelerinde düzenlenen uzmanlık ve yetki alanları dışında hizmet verildiğine ilişkin reklam yapmak.”

MADDE 11 – Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 12 – Bu Yönetmelik hükümlerini Ticaret Bakanı yürütür.

Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete'nin		
	Tarihi	Sayısı
	10/1/2015	29232
Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazete'nin		
	Tarihi	Sayısı
1-	25/12/2015	29573
2-	4/1/2017	29938
3-	31/12/2017	30287
4-	31/8/2018	30521
5-	28/12/2018	30639
6-	12/10/2019	30916
7-	3/2/2021	31384

**TİCARİ REKLAM VE HAKSIZ TİCARİ UYGULAMALAR YÖNETMELİĞİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK
TASLAĞI
KARŞILAŞTIRMA CETVELİ**

MEVCUT YÖNETMELİK MADDESİ	REVİZE YÖNETMELİK MADDESİ
Temel ilkeler MADDE 5 – (1) Reklamlar; ... ğ) Hastaların tedavi öncesi ve sonrasına ait ifade ya da görüntüler içeremez.	Mülga
Fiyat bilgisi içeren reklamlar MADDE 13 – ... Yeni fıkra	Fiyat bilgisi içeren reklamlar MADDE 13 – (10) Bir mal veya hizmete ilişkin olarak tüketicinin satın alma davranışı ve diğer kişisel verileri analiz edilerek sunulan fiyatın kişiselleştirilmiş fiyat olduğu kabul edilir. Tüketicie bu şekilde bir fiyat sunulması durumunda, bu hususa ilişkin bilgi ile o mal veya hizmet ile ilgili olarak satıcı veya sağlayıcı tarafından belirlenen güncel satış fiyatına aynı alanda yer verilir.
İndirimli satış reklamları MADDE 14 – ... (3) Yapılan indirim miktarı veya oranı hesaplanırken, indirimli fiyattan bir önceki fiyat esas alınır. (4) İndirimli satışa konu edilen mal veya hizmetlerin indirimden önceki fiyattan daha düşük fiyatla satışa sunulduğunun ispatı reklam verene aittir.	İndirimli satış reklamları MADDE 14 – ... (3) Bir mal veya hizmetin indirimden önceki satış fiyatının tespitinde indirim uygulandığı tarihten önceki otuz gün içinde uygulanan en düşük fiyat esas alınır. Bu hususa ilişkin ispat külfeti reklam verene aittir. Mülga

Finansal hizmetlere ilişkin reklamlar MADDE 25 – ... Yeni fıkra	Finansal hizmetlere ilişkin reklamlar MADDE 25 – ... <u>(4) Bir mal veya hizmetin kredi ile satışa sunulduğu reklamlarda kredinin vadesine, faiz oranına, tüketiciye toplam maliyetinin aylık ve yıllık yüzde değerine, aranan diğer şartlara ve geri ödeme koşullarına reklamın yayınlandığı alanda ya da bir bağlantı veya uyarı işareti ile tüketicilerin yönlendirilerek ayrıntılı bilgi alabileceği bir internet sitesinde veya açılır ekranda yer verilir.</u>
Yeni madde	<u>Sıralama içeren reklamlar</u> MADDE 25/A – (1) <u>İnternet ortamında satışa sunulan bir mal veya hizmetin fiyat, nitelik ve benzeri hususlarında karşılaştırma yapılarak sıralama yapılması durumunda, sıralamanın hangi ölçütler dikkate alınarak oluşturulduğuna ilişkin bilgiye aynı alanda ya da bir bağlantı veya uyarı işareti ile tüketicilerin yönlendirilerek ayrıntılı bilgi alabileceği açılır ekranda kolayca görünebilecek şekilde yer verilir.</u> <u>(2) Reklam veya sponsorluk ve benzeri anlaşmalara dayanılarak gösterilen sıralama sonuçlarında reklam ibaresine yer verilmesi zorunludur.</u>
Yeni madde	<u>Tüketici değerlendirmeleri</u> MADDE 25/B – (1) <u>İnternet ortamında, satıcı ve sağlayıcılar ya da bunlar adına mesafeli sözleşme kurulmasına aracılık edenler tarafından, tüketicilerin bir mal veya hizmete ya da satıcı veya sağlayıcılara ilişkin değerlendirme yapmasına imkân sağlanması durumunda;</u> <u>a) Tüketici değerlendirmelerinin yayınlanmasına ilişkin esas ve kurallara,</u> <u>b) Bu değerlendirmelerin ilgili mal veya hizmeti fiilen kullanan ya da satın alan tüketiciler tarafından yapıldığını doğrulayacak işlem ve süreçlerin uygulanıp uygulanmadığına ilişkin ayırıcı bir işaret veya bilgiye,</u> <u>değerlendirmelerin yayınlandığı alanda ya da bir bağlantı veya uyarı işareti ile tüketicilerin yönlendirildiği açılır ekranda yer verilerek ayırt edilebilir bir biçimde sunulması zorunludur.</u>

(2) Tüketici değerlendirmeleri, olumlu ya da olumsuz ayrımı yapılmaksızın en az bir yıl, en fazla beş yıl süre ile herhangi bir yönlendirme yapılmadan tarih, değerlendirme notu, satıcı veya sağlayıcıya göre sıralanma gibi objektif bir ölçüte göre derhal yayınlanır.

(3) Kişilik haklarına saldırı niteliği taşıyan, özel hayatın gizliliğini ihlal eden, küfür ve hakaret içeren, ilgili mevzuatı gereğince konusu suç teşkil eden ve hakkında değerlendirme yapılan mal veya hizmeti, kişi, kurum veya kuruluşu, ticari ya da mesleki faaliyeti, reklamı veya markayı kötüleme ya da itibarsızlaştırma içeren tüketici değerlendirmeleri yayınlanamaz. Yayınlanmasına izin verilmeyen tüketici değerlendirmelerine ilişkin hususlar değerlendirmeyi yapan tüketiciye derhal bildirilir.

(4) Takviye edici gıdalara yönelik ilgili mevzuatına aykırı sağlık beyanı içeren tüketici değerlendirmeleri yayınlanamaz.

(5) Değerlendirme yapılan mal veya hizmet ile ilgili yaşanan tüketici mağduriyetinin satıcı veya sağlayıcı tarafından giderilmesi ve hakkında yargı mercileri veya tüketici hakem heyetleri tarafından verilmiş bir karar bulunması gibi haklı bir gerekçenin tüketici ya da satıcı veya sağlayıcı tarafından bildirilmesi halinde bu durum gecikmesizin ilk değerlendirmeyle aynı yerde yayınlanır.

(6) Bir mal veya hizmetin satışını artırmak amacıyla doğru olmayan değerlendirmelerin yapılmasına ya da mal veya hizmeti onaylayan ifadelerin kullanılmasına yönelik gerçek veya tüzel kişiyle anlaşma yapılamaz ya da hizmet satın alınamaz.

(7) İnternet ortamında bir mal veya hizmete ya da o mal veya hizmetin satıcı veya sağlayıcılarına ilişkin tüketici şikâyetlerinin yayınlamasına imkân sağlayanlar tarafından, yukarıda yer verilen hususlara ilave olarak:

a) Hakkında değerlendirme yapılan satıcı veya sağlayıcılara, değerlendirmenin yayınlanmasından önce açıklama yapma veya cevap verme hakkını kullanabilmeleri için en az yetmiş iki saat süre tanınır.

	b) Değerlendirmeye ilişkin açıklama yapma ve cevap verme hakkını kullanacak olan satıcı veya sağlayıcılara platforma üyelik ve benzeri uygulamalara bağlı olmaksızın etkin bir iletişim yöntemi sağlanır. c) Yapılan değerlendirmeler ve bu değerlendirmelere ilişkin şikâyet platformu, satıcı veya sağlayıcılar tarafından yürütülen işlemlere ilişkin tüketicileri yanıtıcı nitelikte herhangi bir yayın gerçekleştirilemez.
Reklama ilişkin özel düzenlemesi bulunan mal veya hizmetler MADDE 26 – (1) Haçlar, beşeri tıbbi ürünler, tıbbi cihazlar, sağlık hizmetleri, gıdalar, takviye edici gıdalar, kozmetik ve temizlik-ürünleri, tütün mamulleri ve alkollü içkiler gibi reklama ilişkin özel düzenlemesi bulunan mal veya hizmetlerin reklamları, ilgili mevzuatında yer alan reklam ve tanıtımla ilgili diğer hükümlere de uygun olmalıdır.	Reklama ilişkin özel düzenlemesi bulunan mal veya hizmetler MADDE 26 – (1) <u>G</u>ıdalar, takviye edici gıdalar, kozmetik ve temizlik ürünleri, tütün mamulleri ve alkollü içkilerin reklamları, ilgili mevzuatında yer alan reklam ve tanıtımla ilgili diğer hükümlere de uygun olmalıdır.
Yeni ek madde	Kılavuzların hazırlanması EK MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulamasını göstermek amacıyla Reklam Kurulu tarafından kılavuzlar hazırlanır ve Ticaret Bakanlığının internet sitesinde yayınlanır. Yayınlanan kılavuz hükümleri, bu Yönetmelik ile birlikte uygulanır.
Yürütme MADDE 35 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Gümrük ve Ticaret Bakanı yürütür.	Yürütme MADDE 35 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Ticaret Bakanı yürütür.
-EK- HAKSIZ TİCARİ UYGULAMA OLARAK KABUL EDİLEN ÖRNEK UYGULAMALAR A - Aldatıcı Ticari Uygulamalar ... Yeni bentler	-EK- HAKSIZ TİCARİ UYGULAMA OLARAK KABUL EDİLEN ÖRNEK UYGULAMALAR A - Aldatıcı Ticari Uygulamalar ... 21) Satın alma sürecini otomatikleştiren bir yazılım kullanmak suretiyle spor, tiyatro, söyleşi gibi etkinlik biletlerini, belirlenen limitlerin dışında satın alarak tüketicilere yeniden veya daha yüksek fiyatla satışı sunmak.

22) İnternet ortamında bir mal veya hizmete ilişkin yönlendirici ara yüz tasarımları, seçenekler ya da ifadeler gibi araçlarla tüketicilerin karar verme veya seçim yapma iradesini olumsuz etkileyen ya da normal şartlar altında vereceği kararda satıcı veya sağlayıcı lehine değişikliklere yol açmayı hedefleyen yöntemler kullanmak.

23) İlgili kurum ve kuruluşlar tarafından verilen ruhsat, diploma ve benzeri izin belgelerinde düzenlenen uzmanlık ve yetki alanları dışında hizmet verildiğine ilişkin reklam yapmak.

**TİCARİ REKLAM VE HAKSIZ TİCARİ UYGULAMALAR YÖNETMELİĞİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
YÖNETMELİK TASLAĞI
GÖRÜŞ VE DEĞERLENDİRME FORMU**

Taslağın Genel Üzerindeki Görüş ve Değerlendirme		Teklif
Taslak Maddesi	Görüş ve Değerlendirme	Teklif